

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים

03 – 16 בדצמבר 2008, מס' 289

התפתחויות אחרונות מאז יום שלישי, 16 בדצמבר

רצועת עזה: לסגר הכללי השפעה הרסנית על יכולתו של האו"ם להמשיך בפעילותו ההומניטרית. מאגרי המזון של UNRWA כמעט ואזלו. ב-18 בדצמבר, לאור המחסור בקמח חיטה בעזה, נאלצה סוכנות UNRWA להשעות את חלוקת המזון מטעמה, במסגרת תוכניות החירום ותכניות חלוקת המזון הרגילה. סוכנות UNRWA מספקת מזון לכ-20,000 פליטים בממוצע, מדי יום; בסך הכל 750,000 פליטים תלויים למחיתם בסיוע המזון שמספקת אונר"א.

ב-17 וב-18 בדצמבר לא הותר ייבוא מסוג כלשהו לרצועת עזה.

ב-17 בדצמבר ירו פלסטינים רקטות לתוך שטח ישראל. בעקבות הירי נפצעו שלושה ישראלים. בפעם הראשונה מאז הוכרזה הרגיעה, בתיווך מצרי, ב-19 ביוני 2008, ערך חיל האוויר הישראלי תקיפות אוויריות על מבנים בעזה (ג'באלייה וח'אן יונס), בהם מתבצע, לכאורה, ייצור נשק. כתוצאה מהפגזות אלה נהרג אזרח פלסטיני אחד.

20 פלסטינים. על פי פרסומים בתקשורת הישראלית, נפצעו בעקבות העימותים בין מתנחלים לכוחות צבא ישראלים, שישה חיילים וארבעה עשר מתנחלים.

דרום הגדה המערבית: ב-3 וב-4 בדצמבר, במהלך הפינוי ומייד לאחריו, נרשמה פעילות אלימה של מתנחלים בחברון כולה – בתחילה באזור שבשליטת ישראל (H2), אך מאוחר יותר התפשטה הפעילות האלימה גם לשטחים שבשליטת הרשות הפלסטינית (H1). הפעולות האלימות הסלימו כאשר 12 פלסטינים נפצעו במהלך התכתשויות עם מתנחלים ושניים מהם נורו באש חיה. מתנחלים גם הציתו תשעה כלי רכב ולפחות 4 פריטי רכוש פרטי, ובכלל זה תכולה של מסגד. העימותים בין מתנחלים ישראלים לתושבים פלסטיניים של העיר נמשכו עד השעה 03:30 לפנות בוקר ב-5 בדצמבר, עד שנסוגו המתנחלים. במהלך הימים שלאחר מכן, בין ה-5 ל-16 בדצמבר, גרמו מעשי אלימות ספוראדיים של מתנחלים לפציעתם של עוד שמונה פלסטינים בעיר חברון.

צפון מערב הגדה: מעשי ונדליזם נרשמו בכמה כפרים בנפות קלקיליה ושכם. שני פלסטינים נפצעו כתוצאה מפעולות אלימות של מתנחלים. נזק לרכוש נגרם בידי מתנחלים ישראלים בשורה של מעשי ונדליזם, ובכללם תקיפה של 40 כלי רכב פרטיים ואמבולנס אחד, הצתה של 200 דונם של אדמות חקלאיות, ריסוס כתובות גרפיטי על בניינים וחילולם של שני מסגדים. ב-4 בדצמבר סגרו הרשויות הישראליות את כל המחסומים סביב שכם, קלקיליה וטול כרם, בהגבילם את התנועה הפלסטינית. צה"ל הורה לסגור את כל החנויות בכפר אל-פונדוק בשני צידי כביש 55 (נפת קלקיליה) וכן הורה לתושבים

פעילות צבאית המשפיעה על אזרחים

במהלך תקופת הדיווח, הרג צה"ל ברצועת עזה אזרחית בלתי חמושה אחת ולוחם אחד, ופצע חמישה אחרים. חיל האוויר הישראלי שיגר ארבעה טילי אוויר-קרקע, ולמעלה מ-100 טילים ורקטות נורו מעזה לעבר שטחי ישראל או לעבר כוחות צה"ל השוהים בתוך רצועת עזה.

בגדה המערבית, נהרג ב-16 בדצמבר חבר הג'יהאד האיסלאמי, בן 22, (ביאמון נפת ג'נין), בידי יחידה סמויה של צה"ל. במהלך תקופת הדו"ח נפצעו בידי כוחות צה"ל בסך הכל 34 פלסטינים, 28 (מתוכם תריסר ילדים) נפצעו במהלך הפגנות נגד הגדר בנעלין, בלעין (נפת רמאללה), ג'איוס (נפת קלקיליה) ובמעסרה (נפת בית לחם). בתקריט אחת, ב-12 בדצמבר, נפצע בראשו ילד בן 14 פצעים חמורים באיזור H2 שבעיר חברון, שעה שחיילי צה"ל, המאיישים את מגדל השמירה ליד בית הקברות היהודי, ירו כדורי עופרת מצופים גומי לעבר קבוצת בני נוער פלסטינית מייד אבנים. במהלך השבועיים שבהם נערך הדו"ח, ערכו כוחות צבא ישראליים 180 פעולות חיפוש וביצעו 115 מעצרים של פלסטינים ברחבי הגדה המערבית.

אלימות הקשורה במתנחלים ישראלים בגדה המערבית

במהלך השבוע שלאחר הפינוי בכוח של מתנחלים ישראלים מבית אל-רג'בי (בית המריבה) בעיר העתיקה בחברון (4-9 בדצמבר), שבוצע בידי כוחות מג"ב, התרחבו הפעולות האלימות של מתנחלים יהודיים בגדה המערבית. נרשמו לפחות 68 תקריות של ונדליזם, התפרעויות, זריקת אבנים והצתה בזדון, שבוצעו בידי מתנחלים ישראלים ושבבעקבותיהם נפצעו

הפלסטיניים להישאר בבתייהם כדי להימנע מתקיפת מתנחלים.

כביש 60, ציר התנועה המרכזי באזור. נותרו כ- 620 מכשולי דרך ברחבי הגדה.

רצועת עזה: למרות אספקה מעטה של דלק תעשייתי, נמשכות הפסקות החשמל, והדבר משפיע שגרת החיים של 1.5 מיליון בני אדם

בין ה-4 ל-16 בדצמבר, תחנת הכוח של עזה (GPP) קיבלה אספקה של 2.3 מיליון ליטרים של דלק לתעשייה (36% מהצריכה בפועל), והדבר איפשר את חידוש הפעילות ב-11 בנובמבר. יחד עם זאת, השיפור הורגש לזמן קצר בלבד – מאחר וב-14 בדצמבר שוב אזל מלאי הדלק של התחנה והיא נאלצה להפסיק את פעולתה פעם נוספת. ב-15 בדצמבר, לאחר קבלת אספקה של 431,000 ליטרים של דלק תעשייתי, חודשה פעילותה. מנכ"ל תחנת הכוח הביע את דאגתו לנוכח הפסקות הפעילות התכופות של תחנת הכוח, מאחר והדבר עלול לגרום לנזק בלתי הפיך לתשתית התחנה. במהלך הימים שבהם התחנה הייתה פעילה באופן חלקי, נרשמו הפסקות חשמל של בין 4 – 8 שעות וכשתחנת הכוח חדלה לפעול כליל נרשמו הפסקות חשמל של בין 8 – 16 שעות מדי יום.

על אף שכל בתי החולים של משרד הבריאות הפלסטיני פועלים בתפקוד מלא, WHO (ארגון הבריאות העולמי) הביע את דאגתו מהתלות המוגברת של בתי החולים במחוללי חירום לאספקת חשמל שוטפת בעת הפסקות החשמל התדירות. מחוללים אלה מיועדים לגיבוי חירום, והם עלולים לקרוס עקב אי זמינותם של חלקי חילוף.

שיפור מועט בייבוא סחורות אך עדיין תחת הגבלה חמורה

ייבוא סחורות: במהלך תקופת הדיווח הותרה כניסתן של 45 משאיות בממוצע ליום לעזה – שיפור קל בהשוואה לממוצע במהלך שלושת השבועות הראשונים להידוק הסגר החל מ-5 בנובמבר (שש משאיות עם מטען מלא ביום), בעקבות חידוש מעשי האלימות. מיני הסחורות, שכניסתן הותרה, מוגבלים בכל מקרה למזון, מספוא לבהמות ותרופות. במהלך השבועיים האחרונים היוו מזון לבני אדם ומספוא לבהמות 94% מתכולת המטענים המיובאים (218.5 ו-73 מטעני משאיות של מזון לבני אדם ומספוא לבהמות, בהתאמה), כשאת ששת האחוזים הנותרים מרכיבים תרופות, חומרים חקלאיים וכלור לטיהור מים.

דלק: בנוסף לדלק התעשייתי המיועד לתחנת הכוח המקומית, 50,000 ליטר בנזין ו-400,000 ליטר סולר הועברו לרצועה דרך תשתית הצינורות בנחל עוז, לשימוש בלעדי של UNRWA. התאחדות בעלי תחנות הדלק דיווחה על ממוצע של 100,000 ליטר סולר ו-20,000-30,000 ליטר בנזין המועברים מידי יום לרצועה דרך מנהרות רפיח, הנמכרים בשוק החופשי.

מרכז הגדה המערבית: במהלך תקופת הדיווח הסבו מתנחלים ישראלים נזק לרכוש פלסטיני בנפות ירושלים, רמאללה ויריחו. תקריות אלימות של מתנחלים כללו בין השאר יידי אבנים על מכוניות פלסטיניות, ניקוב צמיגים וגניבת זיתים שנמסקו. ב-4 וב-13 בדצמבר חיללו מתנחלים ישראלים בכפרים סינג' ותורמוס-עיה שני מסגדים באמצעות ריסוס כתובות גרפיטי. בתקרית אחרת תקפו מתנחלים באש חיה בית פלסטיני ליד כפר תורמוס-עיה (רמאללה). ב-4 בדצמבר חסמו מתנחלים ישראלים את כביש מס' 1 המחבר בין ירושלים ליריחו וב-4 וב-5 בדצמבר חסמו מתנחלים את כביש 465. ב-7 וב-10 בדצמבר נרשמו שני אירועים נפרדים, במהלכם השליכו פלסטינים 2 בקבוקי תבערה לעבר אוטובוסים של מתנחלים ליד הכפרים תורמוס-עיה ועבוד, מה שגרם לנזק לכלי הרכב. ב-14 בדצמבר נפצע גבר ישראלי בשכונת שיח' ג'ראח בירושלים, עקב השלכת אבנים בידי פלסטינים לעבר הרכב שבו נהג. הנהג איבד שליטה ברכב והתנגש בעובר אורח.

נשללה כניסה לישראל של בכיר באו"ם לענייני זכויות אדם

ב-14 בדצמבר, סירבו הרשויות בישראל להתיר למדווח המיוחד של האו"ם לענייני זכויות אדם בשטחים הפלסטיניים, פרופסור ריצ'ארד פאלק, להיכנס לישראל כדי לבצע את פעילותו הרשמית בשטח הפלסטיני הכבוש. לאחר עריכת חיפוש גופני אינטנסיבי וחיפוש במטלטליו כולל החרמת הטלפון הנייד שלו, הוחזק מר פאלק במהלך הלילה בתא קטן, המיועד למהגרים, יחד עם עוד 5 אנשים, ולבסוף גורש מהארץ בטיסה לארה"ב. הנציבה לענייני זכויות אדם של האו"ם הגב' נאווי פילאי ציינה כי פעולה זו הייתה "חסרת תקדים ומצערת מאוד".

הריסות בתים בירושלים המזרחית

ב-3 בדצמבר הרסו גורמים מטעם עיריית ירושלים, בליווי אנשי כוחות ביטחון ישראליים, חדר ומרפסת בקומה השלישית של בית באזור סילוואן בשל העדר אישור בנייה. כתוצאה מכך אישה בת 83 ושני ילדים נותרו בלא קורת גג. ב-16 בדצמבר הרסו הרשויות הישראליות, זו הפעם השלישית, את אוהל המחאה של משפחת אל-כורד בשכונת שיח' ג'ראח. האוהל הוקם במחאה על הרס ביתה של משפחת אל-כורד ב-9 בנובמבר. פלסטינים הציבו מחדש את האוהל מאוחר ביותר באותו יום.

הקלות בסגרים בגדה המערבית

החל ב-7 בדצמבר הקל צה"ל את הגבלות התנועה במחסומים בסביבת העיר שכם. בנוסף, הסיר צה"ל 13 מכשולים במסאפר יאטה (נפת חברון) ולאורך

תלותן באספקת גרעיני החיטה. סך כל כמות החיטה שניסתה הותרה לעזה מאז ה-5 בנובמבר עומדת על 4,440 טון, כרבע מהאספקה השוטפת הנדרשת.

הגבלות במעבר ארז: במהלך תקופת הדיווח הוחמרו ההגבלות על עיתונאים, דיפלומטים ועובדי סיוע הומניטרי, שניסתם הותרה לעזה דרך מעבר ארז.

עיכוב בהפניית חולים לטיפול רפואי מחוץ לרצועה
בהמשך להידוק הסגר ב-5 בנובמבר, מנהלת התיאום והקישור הישראלית (מת"ק) קבעה כי רק פניותיהם של המקרים הדחופים ביותר, הזקוקים לטיפול רפואי מקצועי מחוץ לרצועת עזה, יטופלו. בנוסף, מנהלת הקישור הישראלית דרשה כי הבקשות מטעם המחלקה הפלסטינית לטיפול בחו"ל (RAD) יישלחו באמצעות הפקס במקום באמצעות שליח, דבר שהוכח כלא אמין עקב הפסקות החשמל. עקב כך, המספר הממוצע של בקשות יומיות שהועברו על ידי RAD ירד מ-60 ל-20.

המנהרות בעזה
ב-5 וב-15 בדצמבר, 3 גברים פלסטיניים נהרגו ו-3 נוספים נפצעו, בשלוש תקריות נפרדות של התמוטטות מנהרות המקשרות בין מצרים לרפיח. מאז תחילת 2008 נהרגו כ-50 אנשים באירועים הקשורים במנהרות. אמנם המנהרות מאפשרות לייבא סחורות שאינן זמינות בדרך אחרת, ומידת מה של פעילות כלכלית אך הן מהוות אמצעי מסוכן ולא יציב, שאיננו יכול בשום אופן להוות תחליף לתפקוד סדיר של המעברים לרצועת עזה.

סיכום נתוני השבוע:
נפגעים כתוצאה מהסכסוך הישראלי-פלסטיני
* הרגים פלסטינים: 2 בעזה, 1 בגדה
* פצועים פלסטינים: 5 בעזה, 53 בגדה המערבית
* מתוכם 20 ילדים
* פצועים ישראלים: 1
* פצועים זרים: 2
מספר הסריקות שערך צה"ל: 180
מספר הפלסטינים שנעצרו בידי כוחות צה"ל: 115
מספר המחסומים המדלגים שהציב צה"ל: 120

מחסור בגז בישול: 767 טון של גז בישול הועברו לרצועה בתקופת הדיווח. מאז ה-5 בנובמבר, פחות מ-7.5% מהצריכה המוערכת של גז בישול הועברה לרצועה. כתוצאה מכך, בתי חולים ומאפיות מדווחים על שימוש במקורות אנרגיה חלופיים, כגון סולר המועבר דרך מנהרות רפיח. חלה עלייה במספר משקי הבית שבהם מבעירים עצים וחומרי פלסטיק לצורך בישול. לא מתבצעת העברה סדירה של גז בישול דרך המנהרות, פרט לכמה מאות בלונים (מאז ה-5 בנובמבר).

ציוד רפואי: בין ה-16-4 בנובמבר, 14 משאיות עם ציוד רפואי ותרופות הורשו להכנס לרצועת עזה, כולל משאית אחת ממשד הבריאות הפלסטיני ברמאללה (MoH). זאת הפעם הראשונה שה-MoH ברמאללה העביר תרופות למחסן התרופות המרכזי בעזה (CDS) למרות שקיבל עליו את האחריות לעשות כן החל מ-1 בספטמבר 2008.

חומרי טיהור מים: מאז ה-5 בנובמבר רשמה חברת המים בעזה מחסור בכלור לטיהור מים, דבר המעלה את הסיכון לפריצת מגפות הנגרמות כתוצאה מצריכת מים מזוהמים. במהלך תקופת הדיווח הותרה כניסתם של 48 טונות של כלור ו-30 טונות של מטהרים אחרים לעזה, ואלה הופצו לבארות ולמתקני ההתפלה. משלוח זה מספיק לטיהור מים למשך כחודש ימים.

בנקים נסגרו בשל מחסור בשטרות כסף: ב-4 בדצמבר נאלצו כל הבנקים ברצועת עזה לסגור את שעריהם לפני חג הקורבן, בשל מחסור במזומנים במטבעי ישראלי ומטבעות אחרים. בנק פלסטין הצהיר על צורך ב-150 מיליון ש"ח לפחות לתשלום קרוב ל-70,000 משכורות לעובדי ציבור. מאז ה-7 באוקטובר התירה ישראל להכניס כ-170 מיליון ש"ח בלבד לרצועת עזה. ב-11 בדצמבר התירה ישראל כניסה של 100 מיליון ש"ח לרצועת עזה ובכך איפשרה את פתיחתם מחדש של הבנקים, על אף שקיצוב המזומנים נמשך.

מחסור בחיטה בעזה: עקב המחסור בגרעיני חיטה נאלצו כל טחנות הקמח בעזה להפסיק את פעילותן טרם חג הקורבן. בין ה-9 ל-16 בדצמבר, נמשכה הזרמה לא סדירה של 3,560 טון חיטה, מה שהביא להמשך הפעילות הלא סדירה של טחנות הקמח, עקב

לקריאת הדוח בשפה האנגלית פנו ל:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_2008_12_16_english.pdf

המשרד לתאום הומניטרי של האו"ם – OCHA
ת.ד. 38172 ירושלים, טל: 582 5853 / 02 ochaopt@un.org www.ochaopt.org